

Aan B en W
van de Gemeente Hoogeveen

Betreft: Gevraagd advies Beleidsnota Schuldhulpverlening 2023-2027

Hoogeveen, 16 maart 2023

Geacht College,

Betreft: Gevraagd Advies

In een periode waarin 6 op de 10 huishoudens als gevolg van politieke keuzes financieel kwetsbaar of zelfs financieel ongezond is, is het van groot belang dat de schuldprenentie en schuldhulpverlening goed op orde is.

De hoofdverantwoordelijkheid hiervoor ligt uiteraard bij de overheid.

Vrijwilligersorganisaties horen slechts onder voorwaarden te worden ingeschakeld. Het zijn tenslotte geen professionals. Dit neemt niet weg dat als dat wel gebeurt, opleiding, kennis en een zekere mate van professionaliteit gegarandeerd moet worden. We gaan ervan uit dat wanneer vrijwilligers worden ingeschakeld, de overheid zorgt voor die kennis en ook zorgt voor professionele ondersteuning van zowel de vrijwilligers als hun organisaties. Gebeurt dat niet dan kunnen de vrijwilligers en hun organisaties in grote problemen komen, en hun cliënten nog meer. Voorkomen moet worden dat vrijwilligers worden gebruikt omdat ze goedkoop zijn. Het moet gaan om kwaliteit en effectiviteit.

Als Loket Geldzaken een centrale rol gaat spelen moet voldoende professionele ondersteuning gegarandeerd worden.

In de nota noemt het College nogal eens "de regie is voor de Gemeente een hoofdzaak" maar als je de invulling van die Regie in de nota leest dan worden de keten-partners (Humanitas, Schuldhulpmaatje, Loket Geldzaken en Leger des Heils) en vrijwilligers behoorlijk belast met de uitvoering. Kunnen zij dat aan qua menskracht? Kunnen zij de alsmaar groter wordende stroom aan mensen met financiële problemen aan?

Samenwerken is het credo – maar hoe doe je dat dan? We begrijpen dat hierover druk overlegd wordt en dat is een goede zaak.

De vroegsignalering moet veel aandacht hebben maar dat moet je dat wel concreet invullen – actief mensen opzoeken die schulden hebben wordt niet genoemd. SWW heeft indertijd mensen in de Helios actief opgezocht en dit heeft veel opgeleverd. Ook in Hollandscheveld heeft de dorpsregisseur goed werk gedaan. Natuurlijk, alles kost tijd en geld maar mensen actief opzoeken in hun huis levert veel op en voorkomt ellende.

Mensen met schulden durven zich uit schaamte en gebrek aan vertrouwen in de overheid niet te melden voor schuldhulpverlening. Ze komen al gauw laat of te laat. Omdat er weinig vertrouwen is

in de overheid zal de gemeente er alles aan moeten doen om dat vertrouwen toch weer te krijgen. Ze zal met alle middelen in moeten zetten op communicatie met de doelgroep. Om te beginnen met de website van de Gemeente Hoogeveen. Daarbij valt ook te denken aan filmpjes op sociale media. Laagdrempelig, vriendelijk, heldere taal. Communicatie is onderdeel van preventie.

Preventie kan ook gebeuren op het Alfa College. Veel jongeren hebben geldproblemen.

Advies 1: De Cliëntenraad adviseert een Loket á la Loket Geldzaken op het Alfa College, dit zou goed kunnen werken om vroegtijdig schulden bij jongeren te signaleren.

Een jongerenwerker zou prima 2 keer per week daar een spreekuur kunnen houden en ook de jongeren op het Alfa College actief via sociale media kunnen benaderen.

Op meerdere plekken in de nota wordt gesteld dat het College wil dat ook arme burgers meedoen aan de samenleving. "Meedoen" is echter niet gedefinieerd. Wat is meedoen? Zonder fiets mogen lopen naar de Kringloop? Betekent meedoen dat je mee mag sporten? Dat je een keer naar het theater mag ook al heb je weinig inkomen? Dat je naar het Stadsfestival mag? Dat je een computer/telefoon/fiets hebt? Dat je een cursus mag doen op de Volksuniversiteit? Wat is meedoen als je weinig inkomen hebt? Wat wil het College eigenlijk met arme mensen?

Advies 2: De Cliëntenraad adviseert de term "Meedoen" duidelijk en concreet te omschrijven. Het moet helder zijn wat het College hier onder verstaat, zodat men het kan monitoren.

De gemeente wil een brochure maken voor minima. Prima is dat. Rest de vraag hoe die brochure bij de doelgroep komt en hoe die brochure na verloop van tijd nog te vinden is. Is het een idee dat die brochure ook op de website van de Gemeente Hoogeveen komt samen met alle andere regelingen, regels en formulieren? Alle informatie, regels en formulieren moeten tegenwoordig online te vinden zijn.

Advies 3: De Cliëntenraad adviseert de brochure ook te verspreiden via het onderwijs (scholen), buurtgebouwen, kerken etc. om het zo breed mogelijk te kunnen uitzetten en de preventie en signalering zo hoog mogelijk te kunnen krijgen.

Advies 4: Zet alle regels die voor mensen in de bijstand online zodat mensen hier niet naar hoeven te zoeken als ze een brochure kwijt zijn. Het is ook belangrijk dat alle regelingen en formulieren hier staan en dat alles in begrijpelijke taal.

De Gemeente gaat maatwerkvoorzieningen ombuigen naar preventie en algemeen voorliggende voorzieningen. Is er al een plan? Wat is de planning eigenlijk?

Per doelgroep zal er een plan van aanpak moeten worden gemaakt om preventieve hulpverlening mogelijk te maken. (pag. 9) Het is vreemd dat in de nota mensen met redelijke/goede inkomens die toch financiële problemen hebben, niet worden genoemd. (Slechts de helft (54%) van de Nederlandse huishoudens kan alle rekeningen zonder problemen betalen. Dit zijn niet alleen maar mensen met een laag inkomen. Zij zijn wel degelijk een doelgroep.)

Onze aandachtspunten m.b.t. tot de beleidsnota:

In de beleidsnota wordt geen kader aangegeven waaraan mensen (inwoners) moeten voldoen om in aanmerking te komen voor schuldhelpverlening door Gemeente en keten-partners. Hoort zoiets er niet in?

Er worden op bladzijde 12 wel subdoelen en Indicatoren aangegeven maar het is niet helder wie wat doet en waarvoor verantwoordelijk is.

Bij de actielijst op p. 13 missen wij het preventieve huisbezoek. Middels data is bekend in welke wijken problemen zijn er is geen reden om in deze wijken niet actief op zoek te gaan naar mensen met problemen.

Qua gerichte preventie is het misschien verstandig langdurig armen om de 3 of 4 jaar weer uit te nodigen voor een gesprek met de Voorzieningswijzer. Contracten veranderen, keuzes moeten regelmatig worden herzien. Het is niet verstandig het initiatief hiervoor bij de burger die toch al teveel aan zijn/haar hoofd neer te leggen.

De Actielijst ziet er verder goed uit maar gekwalificeerde uitvoering moet nog worden ingevuld.

Op p.17 "Verbinding met armoedebeleid".

Hier wordt kinderarmoede genoemd en werkende armen. Bijzonder dat de langdurig armen, chronisch zieken en mensen met een handicap worden vergeten. Zij leven soms vanaf 18 jaar tot hun AOW in langdurige armoede. Doen nauwelijks mee aan de samenleving. Waarom worden zij niet genoemd?

De CURATIE p. 20 is de Regierol van de Gemeente – zij houdt de vinger aan de pols – de zware vormen van schuldhulpverlening worden gedaan door de professionals – lichtere schulden kunnen gedaan worden door SWW en Vrijwilligers – wie zorgt voor een goede communicatie?

Nazorg – het goed in kaart brengen/houden van de uitstroom uit de schuldhulpverlening is een ijkpunt voor de kwaliteit van schuldhulpverlening.

P. 23 Monitoring en Evaluering zal lopende het traject moeten plaatsvinden. Per kwartaal is volgens ons effectief. Graag zien we dat getoetst wordt hoe mensen de hulpverlening ervaren. Meten is tenslotte weten en zo kan helder worden op welke punten de dienstverlening verbeterd kan worden.

P.24 Wordt het budget voor schuldhulpverlening verhoogd als er een groter beroep op schuldhulpverlening gedaan wordt?

Wij zijn ons ervan bewust dat schuldhulpverlening een complexe zaak is en dat de doelgroep moeilijk te bereiken is. De BKR kwam nog met het volgende trieste nieuws. "Het BKR stelt vast dat minder dan tien procent van de mensen met een betalingsachterstand hulp krijgt via de gemeente met een schuldregeling of een gemeentelijk krediet. "Het loont de moeite om te onderzoeken wat de overige 90 procent met een betalingsachterstand doet en hoe het met deze groep gaat," schrijft het BKR. "Weten deze inwoners wel de weg naar schuldhulpverlening te vinden?"

We moeten in Hoogeveen stevig aan de bak. Dit zal gezamenlijk dienen te gebeuren Samen staan we sterker.

Tot zover onze reactie.

Hoogachtend,

Bert Bouwmeester
Voorzitter
Clientenraad Sociale Zekerheid Hoogeveen